

L'ecologia, una opció real per a les micro, petites i mitjanes empreses

Marc Aleix i Tugas

- 1985, primer cas de vaca boja a Anglaterra.
- 16 de març del 1998, ratificació del protocol de Kyoto.
- Aquest mes de novembre el petroli es cotitza a prop de 95 dòlars americans i es parla de 120 dòlars per al pròxim mes de juny.

Experts de reconegut renom informen que ja hem passat el *pic-oil*. Cada dia, a les televisions, es parla del canvi climàtic i ens diuen allò que és dolent o bo per al planeta. Em direu per què us parlo de tot això. Doncs molt senzill: a causa de tots aquests problemes la mentalitat europea està experimentant uns canvis extraordinàriament profunds. I Andorra, en tot això, què?

Andorra aquests últims anys ha viscut gràcies a les turbulències històriques dels nostres grans veïns, França i Espanya. Sense gran mèrit nostre, els empresaris hem obtingut grans beneficis especulant tot el que hem pogut, vivint el dia a dia, sense cap visió i estructura de futur, ignorant el cost social que tot això ha engendrat. Vet aquí, sense que les nostres autoritats vulguin adonar-se'n i sense planificació de futur hem entrat en crisi. Sort en tenim de la neu. Sempre hem treballat per la Puríssima. De res no ha servit l'escarment de l'any passat. Aquest any hem actuat igual que els anys anteriors i tot sembla que potser sí que aquest canvi climàtic ens pot afectar el nostre model econòmic.

Si tan sols en teníem un, està exhaurit!

Tornem a mirar una mica el passat pròxim. La *vaca boja* ha fet prendre consciència als europeus que no es podia anar cap a un creixement incontrolat en l'alimentació. Les multinacionals han patit el seu primer fre; ara se'ls demana una traçabilitat molt acurada dels seus productes i en són responsables. Per això hem vist sorgir noves

empreses independents de control d'aliments. Petits productors que opten cap a la qualitat bio o productes de qualitat veuen com un gran mercat s'obre davant seu. A la veïna França, els productes bio entren a la taula dels escolars com a mínim un cop per setmana i s'han elaborat els acords de Grenelle. En definitiva, la vaca boja ha donat una nova i real oportunitat a tot un seguit de petits agricultors i empresaris de l'agroalimentació per als quals productes de qualitat és sinònim de futur.

Kyoto: un protocol basat sobretot en la disminució dels gasos d'efecte hivernacle causants de l'escalfament planetari.

A Andorra, no l'hem ni ratificat ni signat. Greu error! Continuem pol·luïnt tot el que podem. La firma d'aquest protocol donaria possibilitats de treball a molts empresaris de tots els rams. Al nostre país hem de reformar una gran part de les llars: aïllaments més adequats, calderes més productives i més netes. Les calderes de nova generació amb el mateix rendiment tèrmic gasten un 30% menys. Nous dissenys de les cases, nous mobiliaris de cuina... En definitiva, si el sector de la construcció analitza aquest nou repte pot tornar a establir les bases d'un futur esperançador.

El petroli a 100 dòlars com a regal de Nadal i possiblement a 120 dòlars per al mes de juny, serà la mort del nostre sistema econòmic actual? Jo crec que sí, però això no vol dir que no hi hagi futur amb un altre sistema més respectuós i racional de la nostra Terra. De cotxes grossos passarem a cotxes més petits, igual de segurs però molt menys gormands i menys contaminants. Als llocs hi arribarem igual però de forma més barata i no en gaire més de temps. Per tant els diners que avui dia destinem al cotxe ens donaran més poder adquisitiu i els podrem destinar a la casa, l'oci, l'alimentació, etc.

Veurem sorgir el que avui dia se'n diu *energies alternatives i renovables*. El vent? Tenim vent. El sol? Creu algú de nosaltres que sobre els llosats de llosa la col·locació de panells solars pugui canviar l'aspecte d'Andorra? L'aigua? Andorra està molt ben dotada per poder rebre microcentrals.

Tots aquests elements poden i generen molts llocs de treball a Europa. Per què Andorra no podria ser igual?

La mentalitat europea està canviant. La gent busca cada cop més espais naturals: rius nets, una natura ben cuidada, fauna, flora, muntanyes poc agressives, espais comercials bonics, variats i adequats. Tots aquests desitjos per sort els tenim a Andorra si tan sols volem obrir els ulls de manera diferent del que hem fet fins ara. Podrem veure que el patrimoni comú a tots nosaltres, fins ara explotat de manera irracional, amb el seny que ens ha estat transmès pels nostres predecessors pot esdevenir una font de riquesa per a nosaltres i per les pimes d'Andorra.

Marc Aleix i Tugàs

Hoteler i president de l'Associació de la micro, petita i mitjana empreses d'Andorra (PIME)